

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI

FİNANSAL KURULUŞLAR İÇİN

**MÜŞTERİNİN
TANINMASINA
İLİŞKİN
ESASLAR**

2008, Ankara

Finansal Kuruluşlar

09.01.2008 tarih ve 26751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik”in 4 üncü maddesinde yükümlü olarak sayılan;

- Bankalar,
- Bankalar Dışında Banka Kartı veya Kredi Kartı Düzenleme Yetkisini Haiz Kuruluşlar,
- Kambiyo Mevzuatında Belirtilen Yetkili Müesseseler,
- Ödünç Para Verme İşleri Hakkındaki Mevzuat Kapsamındaki İkrazaatçılar,
- Finansman ve Faktoring Şirketleri,
- Sermaye Piyasası Aracı Kurumları ve Portföy Yönetim Şirketleri,
- Yatırım Fonu Yöneticileri,
- Yatırım Ortaklıkları,
- Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri,
- Finansal Kiralama Şirketleri,
- Sermaye Piyasası Mevzuatı Çerçevesinde Takas ve Saklama Hizmeti Veren Kuruluşlar,
- Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü (bankacılık faaliyetleriyle sınırlı olmak üzere)

Yönetmelik kapsamında finansal kuruluş olarak kabul edilmektedir.

Kimlik Tespit Yükümlülüğü

5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelik uyarınca “kimlik tespiti” yapmak yasal bir zorunluluktur.

Yukarıda sayılan finansal kuruluşlar ile bunların şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri ilgili mevzuat kapsamında kimlik tespiti yapmak ile yükümlüdür.

Merkezi Türkiye’de bulunan yükümlünün yurt dışındaki şube, acente, temsilci ve ticari vekilleri ile benzeri bağlı birimleri de faaliyet gösterdikleri ülkenin mevzuatı ve yetkili otoritelerinin izin verdiği ölçüde anılan Yönetmelik hükümleri kapsamında kimlik tespiti yapmak zorundadır.

Parasal sınıra tabi olmayan kimlik tespit yükümlülüğü

Finansal kuruluşlar;

- Hesap açılması, kredi veya kredi kartı verilmesi, kiralık kasa, finansman, faktoring, finansal kiralama gibi hizmetler nedeniyle kurulan ve niteliği itibarıyla devamlılık unsuru taşıyan sürekli bir iş ilişkisi tesisinde,
- İlgili mevzuat uyarınca şüpheli işlem bildirimini gerektiren durumlarda,
- Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe olduğunda

tutar gözetmeksizin kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

Parasal sınıra tabi kimlik tespit yükümlülüğü

Finansal kuruluşlar;

- İşlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı yirmi bin YTL veya üzerinde olduğunda,
- Elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarı iki bin YTL veya üzerinde olduğunda,
- Hayat sigortası sözleşmelerine ilişkin işlemlerde bir yıl içinde ödenecek prim tutarı toplamı iki bin veya tek primli olup prim tutarı beş bin YTL veya üzerinde olduğunda

kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek zorundadır.

Mevcut müşterilerin kimlik bilgilerinin uygun hale getirilme süresi

Finansal kuruluşlar, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (01.04.2008) sürekli iş ilişkisi içinde bulundukları müşterilerinin kimlik tespiti kapsamındaki bilgilerini 31.12.2008 tarihine kadar Yönetmeliğe uygun hale getirmek zorundadır.

Adres ve diğer iletişim bilgilerin teyidi

Kimlik tespiti, iş ilişkisi tesisinden veya işlem yapılmadan önce tamamlanmalı; tespit sırasında alınan adres ve diğer iletişim bilgileri, işlemin yapılmasından itibaren en geç 10 iş günü içinde teyit edilmelidir.

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen gerçek kişilerle sürekli iş ilişkisi tesis edilen işlemler sırasında beyan edilen adresin doğruluğu, yerleşim yeri belgesi veya ilgili adına düzenlenmiş elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelik gerektiren bir hizmete ilişkin olan ve işlem tarihinden önceki üç ay içinde düzenlenmiş fatura üzerindeki adres ile karşılaştırılmak suretiyle veya herhangi bir kamu kurumu tarafından verilen belgeler üzerinden teyit edilir. Ayrıca, bu kapsamdaki beyan edilen adreslerin doğruluğu, e-Devlet veri tabanlarından yararlanmak suretiyle de (elektronik görüntüsü de alınarak) teyit edilebilir.

Müşteri adresine alma haberli posta yoluyla tebligat yapılması durumunda, tebligatın müşteriye yapıldığına dair belge de adres teyidinde kullanılabilir.

Telefon ve faks numarası ile elektronik posta adresinin doğruluğunun teyidi, bu araçları kullanarak ilgiliyle irtibat kurmak suretiyle yapılır.

01.04.2008 ile 30.06.2008 tarihleri arasında yapılan işlemlere ait adres ve diğer iletişim bilgilerinin teyidi, yükümlülerce 31.12.2008 tarihine kadar tamamlanabilir.

Gerçek Kişilerde Kimlik Tespiti

Kimlik tespiti amacıyla alınacak bilgiler

Gerçek kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu, Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve imza örneği ile varsa telefon numarası, faks numarası, elektronik posta adresi ile iş ve meslek bilgileri alınır.

Alınan bilgilerin teyidi

Ad, soyad, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve kimlik belgesinin türü ve numarasına ilişkin bilgiler Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaport; Türk uyruklu olmayanlar için pasaport veya ikamet belgesi üzerinden teyit edilir.

Ticaret Siciline Kayıtlı Tüzel Kişilerde Kimlik Tespiti

Kimlik tespiti amacıyla alınacak bilgiler

Tüzel kişinin unvanı, ticaret sicil numarası, vergi kimlik numarası, faaliyet konusu, açık adresi, telefon numarası ile varsa faks numarası ve elektronik posta adresi, tüzel kişiliği temsile yetkili kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı, uyruğu ve Türk vatandaşları için T.C. kimlik numarası, kimlik belgesinin türü ve numarası bilgileri ile imza örneği alınır.

Finansal kuruluşlar, ticaret siciline kayıtlı tüzel kişilerle sürekli iş ilişkisi tesisinde, tüzel kişiliğin yüzde yirmibeşi aşan hisseye sahip gerçek ve tüzel kişi ortaklarının kimliğini Yönetmeliğe uygun olarak tespit eder.

Kimlik tespiti amacıyla alınan bilgilerin teyidi

Tüzel kişiliğin unvanı, ticaret sicil numarası, faaliyet konusu ve adresinin teyidi ticaret siciline tescile dair belgeler üzerinden, vergi kimlik numarasının teyidi ise Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ilgili birimi tarafından düzenlenen belgeler üzerinden yapılır.

Tüzel kişiyi temsile yetkili kişilerin kimlik bilgilerinin doğruluğu gerçek kişiler için aranan kimlik belgeleri üzerinden, temsil yetkileri ise tescile dair belgeler üzerinden teyit edilir.

Finansal kuruluşlar sürekli iş ilişkisi tesisinde, ilgili ticaret sicil memurluğu kayıtlarına başvurmak veya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin veri tabanından sorgulama yapmak suretiyle kendilerine sunulan tescil belgelerinde yer alan bilgilerin güncelliğini ve doğruluğunu teyit eder.

Yurt dışında yerleşik tüzel kişilerin kimlik tespitinde, Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler için aranan belgelere ilgili ülkede tekabül eden belgelerin Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslukları tarafından onaylanan veya "Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Hakkında Lahey Sözleşmesi" çerçevesinde bu sözleşmeye taraf ülke makamı tarafından tasdik şerhi düşülen örneklerinin noter onaylı Türkçe tercümeleri kullanılır.

Diğer Kişilerde Kimlik Tespiti

Finansal kuruluşlar;

- Derneklerin kimlik tespitinde; derneğin adı, amacı, kütük numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Vakıfların kimlik tespitinde; vakfın adı, amacı, merkezi sicil kayıt numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Sendika ve konfederasyonların kimlik tespitinde; bu kuruluşların adı, amacı, sicil numarası, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Siyasi parti teşkilatının kimlik tespitinde; siyasi partinin ilgili biriminin adı, açık adresi, telefon numarası, varsa faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Apartman veya site yönetimi gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına yapılan işlemlerde; teşekkülün adı, açık adresi, varsa telefon numarası, faks numarası ve elektronik posta adresi,
- Tüzel kişiliği olmayan iş ortaklıkları gibi teşekküllerin kimlik tespitinde; ortaklığın adı, amacı, faaliyet konusu, vergi numarası, açık adresi, telefon numarası ile varsa faks numarası ve elektronik posta adresi

bilgilerini alır ve Yönetmelikte sayılan geçerli belgeler üzerinden teyit eder.

Yukarıda sayılan kişiler adına ve/veya hesabına işlem yapan gerçek kişilerin kimlik tespiti, yetki durumlarını da gösterir şekilde Yönetmeliğin 8 ila 12 nci maddelerinde ayrı ayrı belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yapılır.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kimlik tespitinde, bunlar adına işlem yapan gerçek kişinin kimlik tespitinin yapılması yeterlidir.

Müteakip İşlemlerde Kimlik Tespiti

Daha önce usulüne uygun olarak kimliği tespit edilenlerin sürekli iş ilişkisi kapsamındaki yüz yüze yapılan müteakip işlemlerinde kimlik tespiti; kimliğe ilişkin bilgilerin yükümlüde bulunan bilgilerle karşılaştırılmasını müteakip, ilgili evraka işlemi yaptıran gerçek kişinin ad ve soyadının yazılması ve imza örneğinin alınması suretiyle yapılır.

İşlemin Reddi ve/veya İş İlişkisinin Sona Erdirilmesi

Yükümlüler, kimlik tespiti yapamadıkları veya iş ilişkisinin amacı hakkında yeterli bilgi edinemedikleri durumlarda, iş ilişkisi tesis edemez ve kendilerinden talep edilen işlemi gerçekleştiremezler. Bu kapsamda isimsiz veya hayali isimlere hesap açamazlar.

Daha önce elde edilen müşteri kimlik bilgilerinin yeterliliği ve doğruluğu konusunda şüphe duyulması nedeniyle yapılması gereken kimlik tespit ve teyidinin yapılamadığı durumda iş ilişkisi sona erdirilir ve şüpheli işlem olup olmadığı değerlendirilir.

Başkası Hesabına / Adına Yapılan İşlemlerde Kimlik Tespiti

Finansal kuruluşlar; kimlik tespitini gerektiren işlemlerde, bir başkası hesabına hareket edilip edilmediğini ve işlemin gerçek faydalanıcısının kimliğini tespit etmek, sürekli iş ilişkisi kapsamında müşteri olan bir tüzel kişiliği gerçekte yöneten, kontrolünde veya sahipliğinde bulunduranlar hakkında doğru bilgilere ulaşmak için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Finansal kuruluşlar, kişi başkası hesabına işlem yapmadığını beyan etmiş olsa dahi kendi adına ve fakat başkası hesabına işlem yapıldığından şüphelenilmesi halinde gerçek faydalanıcıyı ortaya çıkarmak için makul araştırmayı yapar.

Sürekli iş ilişkisi tesisinde, başkası hesabına hareket edilip edilmediğine ilişkin müşterinin yazılı beyanı alınır. Bu beyan, müşteri sözleşmesinde belirtilebileceği gibi, uygun formlar kullanılarak da alınabilir.

Tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküller adına bunları temsile yetkili kimselerin yetkilendirdiği kişilerce işlem talep edilmesi durumunda; tüzel kişiler veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin kimlik tespitinin yanında bunları temsile yetkili kimseler ile bu kimselerin yetkilendirdiği kişilerin de kimlik tespiti usulüne uygun olarak yapılır. Temsile yetkili kişinin kimlik tespitinin usulüne uygun yapılamaması halinde tespit, kimlik belgelerinde yer alan bilgileri içermek ve noter onaylı olmak kaydıyla vekâletname veya imza sirküleri üzerinden yapılabilir.

İşlemlerin gerçek kişi müşteri adına başka bir kişi tarafından yapılması durumunda müşterinin ve müşteri adına hareket eden kişinin kimlik tespiti usulüne göre yapılır. Adına hareket edilen müşterinin kimlik tespitinin usulüne göre yapılmadığı durumda noter onaylı vekâletname üzerinden yapılması mümkündür.

Daha önce usulüne uygun kimliği tespit edilmiş bir gerçek kişi adına işlem talep edilmesi halinde işlem, yazılı talimat üzerinden gerçekleştirilebilecek, ancak yazılı talimat üzerindeki imzanın doğruluğu mutlaka teyit edilecektir.

Tüm kimlik tespiti işlemlerinde;

Yetkililerce istenildiğinde sunulmak üzere teyide esas;

- Kimlik belgelerinin asıllarının veya noterce onaylanmış suretleri ile ibrazı sonrası okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir,
- Diğer belgelerin okunabilir fotokopisi veya elektronik görüntüsü alınır yahut kimliğe ilişkin bilgiler kaydedilir.

Diğer Tedbirler

Finansal kuruluşlar;

- Mesleği, iş geçmişi, mali durumu, hesapları, ticari faaliyetleri, yerleşik olduğu ülke ve ilgili diğer göstergeleri dikkate alarak müşterilerinin aklama ve terörün finansmanı açısından risk profilini çıkarırlar.
- Yüksek risk taşıyan müşterilerini, iş ilişkilerini ve işlemleri belirleyerek bunları devamlı olarak takip ederler.
- Müşterileri hakkında elde ettikleri bilgi, belge ve kayıtları güncel tutarlar.
- Yeni ve gelişen teknolojilerin getirdiği imkânların aklama ve terörün finansmanı amacıyla kullanılması riskine karşı özel dikkat gösterir ve bunu önlemeye yönelik uygun tedbirleri alırlar.
- Yüz yüze olmayan işlemlerde, müşterinin mali profiline ve faaliyetlerine uygun olmayan veya faaliyetleriyle ilgisi bulunmayan işlemleri yakından izleyerek bunlarla ilgili etkili tedbirler alırlar.
- Muhabirlik ilişkisindeki muhatap finansal kuruluş hakkında kapsamlı ve doğru bilgi edinir ve tabela bankalarla ve hesaplarını tabela bankalara kullandırmadığından emin olunmayan finansal kuruluşlarla muhabirlik ilişkisine girmezler.
- Riskli ülkelerde yerleşik gerçek ve tüzel kişiler, tüzel kişiliği olmayan teşekküller ve bu ülkelerin vatandaşları ile girecekleri iş ilişkilerine ve işlemlere özel dikkat gösterirler.
- Görünürde makul hukuki ve ekonomik amacı bulunmayan işlemlerin amacı ve mahiyeti hakkında mümkün olduğu ölçüde bilgi toplar ve bunları kayda geçirirler.

MALİ SUÇLARI ARAŞTIRMA KURULU BAŞKANLIĞI

Maliye Bakanlığı, N Blok, Dikmen Cad. 06100 Dikmen/ANKARA

Tel : +90 (312) 415 37 67

Fax : +90 (312) 415 25 35 - 415 25 36

Web Sitesi: <http://www.masak.gov.tr>

E-posta: webmaster@masak.gov.tr; ihbar@masak.gov.tr